

Donna Barba Higuera

De laatste verhalenverteller

Vertaald door Adiëlle Westercappel

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

2024

www.querido.nl
www.dbhiguera.com

De selectie op p. 257 komt uit *Dreamers* (Yuyi Morales © 2018)
en is overgenomen met toestemming van Holiday House
Publishing, Inc. Alle rechten voorbehouden.

Oorspronkelijke titel *The Last Cuentista*
(Levine Querido, 2021)

Copyright © 2021 Donna Barba Higuera
Copyright vertaling © 2024 Adiëlle Westercappel
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
Em. Querido's Uitgeverij, Amsterdam.

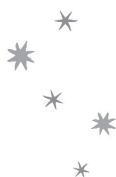
Omslag Marry van Baar
Vormgeving binnenwerk Perfect Service

ISBN 978 90 451 2872 6 / NUR 283

Voor papa,

*Van die allereerste verhaaltjes voor het
slapengaan tot onze dagelijkse gesprekjes:
dank je wel voor een leven aan verhalen.*

I

Lita gooit nog een blok pinyonhout op het vuur. Zoete rook kringelt langs ons de sterrenhemel in. Haar knieën kraken wanneer ze weer naast me op de deken komt zitten. De mok warme chocolademelk met kaneel die ze voor me heeft gemaakt blijft deze keer onaangeroerd.

‘Ik heb iets voor je, Petra, om mee te nemen op je reis.’ Lita steekt haar hand in de zak van haar vest. ‘Omdat ik er niet bij ben op je dertiende verjaardag...’ Aan haar vingers bungelt een zilveren bedeltje in de vorm van een zon. Het midden is opgevuld met een platte zwarte steen. ‘Als je dit tegen de zon in houdt, schijnt het licht door het lavaglas heen.’

Ik neem het hangertje van haar over en houd het omhoog, maar er is geen zon. Alleen maar de maan. Soms probeer ik me in te beelden dat ik dingen zie die ik in werkelijkheid niet kan zien. Maar ik weet zeker dat er een zwakke gloed door het midden van de steen schijnt. Ik beweeg het bedeltje heen en weer. Het verdwijnt volledig wanneer ik het te veel aan de rand van mijn zicht houd.

Wanneer ik me omdraai om haar weer aan te kijken,

gebaart Lita naar een identiek hangertje om haar nek. 'Yucateken geloven dat lavaglas magisch is. Dat het een poort is die verloren dierbaren weer samen kan brengen.' Ze tuit haar lippen. Haar bruine huid rimpelt rond haar neus als de schors van een boom.

'Ze kunnen me niet dwingen te gaan,' zeg ik.

'Je moet wel, Petra.' Lita kijkt weg en het duurt even voordat ze verder praat. 'Kinderen horen niet van hun ouders gescheiden te worden.'

'Maar jij bent toch papa's ouder. Dan moet hij dus bij jou blijven. Wij allemaal.' Ik weet heus wel dat ik nu als een klein kind klink.

Ze laat een diep, zacht gegrinnik horen. 'Ik ben te oud om zo ver te reizen. Maar jij... *Dios mío*, een nieuwe planeet! Zo spannend.'

Mijn lip trilt en ik nestel mijn hoofd in haar zij, terwijl ik haar stevig vasthoud rond haar middel.

'Ik wil je hier niet achterlaten.'

Ik voel dat ze een diepe zucht slaakt. Ergens in de woestijn achter Lita's huis hoor ik een prairiewolf huilen, een roep om zijn vrienden. En op dat moment hoor ik ook de kippen kakelen en een van haar geiten blaten.

'Jij kunt wel een *cuento* gebruiken,' zegt ze, waarmee ze verwijst naar een van haar sterke verhalen.

We gaan achterover liggen en kijken op naar de nachtelijke hemel. De warme woestijnwind trekt over ons heen terwijl Lita me tegen zich aan drukt voor de stevigste knuffel ooit. Ik wil hier nooit meer weg.

Ze wijst omhoog naar komeet Halley. Vanaf hier ziet die er niet eens zo gevaarlijk uit.

'*Había una vez*,' begint ze haar verhaal, 'een jonge vuurslang-*nagual*. Zijn moeder was de aarde, zijn vader de zon.'

‘Een *nagual* die een slang is?’ vraag ik. ‘Maar hoe kunnen de zon en de aarde nou de ouders zijn van iets wat deels menselijk en deels dierlijk is...’

‘Ssst. Dit is mijn verhaal.’ Ze schraapt haar keel en pakt mijn hand vast. ‘De Vuurslang was kwaad. Zijn moeder, de aarde, had hem gevoed en grootgebracht, maar zijn vader, de zon, bleef uit de buurt. Zijn vader zorgde ervoor dat er gewassen waren, maar ook grote droogtes en sterfte. Op een hete dag, terwijl de zon dreigend boven de *nagual* opdoemde,’ Lita zwaait haar arm richting de hemel, ‘daagde hij zijn vader uit voor een duel. En ook al had zijn moeder hem gesmeekt voor altijd bij haar te blijven, toch scheurde de Vuurslang ervandoor, richting zijn vader.’

Lita is even stil. Ik weet dat dit getreuzel onderdeel van haar strategie is om mij in spanning te houden. Het werkt.

‘En toen?’

Ze glimlacht en gaat verder. ‘Met zijn vlamme staart in zijn kielzog ging de Vuurslang steeds sneller en sneller, totdat hij zichzelf niet meer kon afremmen. Maar toen hij zijn vader, de zon, naderde beseftte hij dat hij de fout in was gegaan. De vlammen van zijn vader waren veel sterker en krachtiger dan al het andere in dit heelal. De *nagual* cirkelde om zijn vader heen en scheurde weer terug naar zijn thuis, maar het was al te laat. Het vuur van zijn vader had zijn ogen verbrand, dus hij kon niets meer zien.’ Lita klakt met haar tong. ‘*Pobrecito*, verblind, en op zo’n hoge snelheid dat hij nooit meer langzamer kon gaan; nooit meer zijn moeder kon vinden.’ Ze slaakt een zucht. Nu komt het deel dat in al haar verhalen voorkomt, waar haar stem lichter wordt, alsof ze gewoon uitlegt waar de dichtstbijzijnde *panadería* is. ‘En dus legt hij elke vijfenzeventig jaar dezelfde weg af, in de hoop dat hij zich weer bij haar kan voegen.’

Ze wijst opnieuw naar de Vuurslang. 'Dichtbij genoeg om zijn moeder waar te nemen, maar nooit dichtbij genoeg om haar weer in zijn armen te kunnen sluiten.'

'Behalve nu dan,' zeg ik, en ik voel hitte langs mijn rug-gengraat omhoogkruipen.

'Ja,' antwoordt ze, en ze trekt me dicht naar zich toe. 'Over een paar dagen zal de Vuurslang eindelijk zijn moeder terugvinden. *Y colorín Colorado, este cuento se ha acabado,*' zegt ze om haar *cuento* af te sluiten.

Ik blijf maar over haar hand wrijven en probeer al haar rimpels in mijn geheugen te prenten. 'Wie heeft je dat verhaal verteld? Jouw oma?'

Lita haalt haar schouders op. 'Sommige stukken heeft zij me verteld. Het meeste heb ik wellicht zelf verzonnen.'

'Ik ben bang, Lita,' fluister ik.

Ze klopt op mijn arm. 'Maar net vergat je heel even dat je je zorgen maakte, toch?'

Uit schaamte geef ik geen antwoord. Door haar verhaal was ik het inderdaad even vergeten. Vergeten wat er met haar en de rest van de wereld zou kunnen gebeuren.

'Wees maar niet bang,' zegt ze. 'Dat ben ik ook niet. Het is alleen maar de *nagual* die naar huis komt.'

Zwijgend kijk ik op naar de Vuurslang. 'Ik ga net zoals jij worden, Lita. Een verhalenverteller.'

Ze gaat rechtop zitten, slaat haar benen over elkaar en kijkt me aan. 'Een verhalenverteller, ja. Dat zit in je bloed.' Ze buigt naar me toe. 'Maar net zoals ik? Nee, *mija*. Je moet erachter komen wie jij bent, en dát moet je worden.'

'Wat als ik je verhalen verknal?' vraag ik.

Lita pakt mijn kin vast met haar zachte bruine hand. 'Je zou ze nooit kunnen verknallen. Die verhalen zijn al honderden jaren meegegaan, doorgegeven door een heleboel

mensen, om uiteindelijk bij jou terecht te komen. Nu moet jij ze je eigen maken.'

Ik denk aan Lita en haar moeder, en aan de moeder van haar moeder. Aan hoeveel zij wisten. Zou ik echt in hun voetsporen kunnen treden?

Ik grijp het hangertje stevig beet. 'Ik zal je verhalen nooit verliezen, Lita.'

'Weet je, de planeet waar je naartoe gaat zal ook één of twee zonnen hebben.' Ze tikt met haar vingernagel tegen haar bedeltje. 'Zul je kijken of je me ziet wanneer je daar aankomt?'

Mijn onderlip trilt en er biggelen tranen over mijn gezicht. 'Ik kan niet geloven dat we je achterlaten.'

Ze veegt een traan van mijn wang. 'Je zou me nooit achter kunnen laten. Ik maak deel van jou uit. Jij neemt mij en mijn verhalen mee naar een nieuwe planeet, en honderden jaren de toekomst in. Wat heb ik toch een geluk.'

Ik kus haar op de wang. 'Ik beloof dat je trots op me zult zijn.'

Terwijl ik mijn lavaglasbedeltje nog eens vastpak, vraag ik me af of Lita door het rokerige steentje heen naar de Vuurslang zal kijken, wanneer die zich eindelijk weer bij zijn moeder voegt.